

»bauernbundarji«, ki tako strastno nasprotujejo slovensčini, so se ob tej priliki priučili zopet našemu jeziku, s slovenskimi pismi vabili ljudi na svoje shode in tako sleparili ljudstvo. Res se jim je tako posrečilo pridobiti nekaj občin; druge pa so stale trdno, neupogljivo na naši strani do končne — zmage!

Nasprotniki so na najnesramnejši način, zlasti v celovško-velikovškem okraju pritiskali na slovenske volilne može in jim ponujali tudi denar. Našla sta se res dva Judeža, izdajalca, ki sta prodala svoj glas, izdala svoj narod, svojo kri in glasovala za nasprotnika. Največja sramota je tako grdo početje!

Izid volitev je bil sledeči:

V celovško-velikovškem okraju je dobil naš kandidat Lambert Einspieler 117 glasov, nasprotni »bauernbundarski« general Fr. Kiršner 114. — Nepopisno je bilo navdušenje med našimi ljudmi, ko se je naznanil srečni izid volitve v Celovcu: L. Einspieler je izvoljen s tremi glasovi večine! Kreпки »živio-klici« so zaorali iz grl našim slovenskim korenjakom, da so morali utihniti nasprotni »pereat«-glasovi. Kakor strela je uplivalo to naznanilo na nasprotnike, jih takorekoč omamilo. V psovkah so dali duška svojim čutilom in grdo pisarjenje liberalnih listov najbolj kaže, kaj pomeni za nasprotnike naša zmaga.

Bliskoma se je vesela novica o naši zmagi raznesla po vsem Koroškem in tudi po drugih slovenskih deželah. Nepopisnim navdušenjem je slovenski narod sprejel veselo naznanilo. Od vseh strani začulo se je hrupno streljanje topičev, zvečer pa so žareči kresovi po naših hribih kazali, kako se naše dobro ljudstvo veseli, da vendar enkrat Slovenec zmaguje tudi na Koroškem! — Kako so se z nami veselili tudi ostali Slovenci, pokazali so mnogobrojni in srčni brzoglavni pozdravi, došli od vseh strani. Objavil jih je »Mir«. — Povsod si čul veselje in čestitanje, ki se je združevalo v klic: Bog blagoslovi delovanje in živi našega poslanca Lamberta Einspielerja!

Manj ugoden kakor v celovško-velikovškem je bil za nas izid volitev po drugih okrajih. V beljaškem okraju se je Slovincem pri prvotnih volitvah slabo godilo; zato se glavne volitve niso udeležili in je izvoljen prejšnji poslanec K. Ghon. — V okraju Smohor-Špital je žal, propadel katoliški poslanec Peitler, ki je dobil 66 glasov. Nacijonalec Werniš je izvoljen s 86 glasovi.

Za skupino mest in trgov so izvoljeni sami nacijonanci, namreč: Dobernik, dr. Steinwender in Eisele. — Kupčijsko zbornico bode zastopal Hinterhuber, veliko posestvo pa Milesi. V velikem posestvu se je tudi katoliška stranka udeležila volitve, in je nje kandidat, prost Joas, dobil 22 glasov. Milesi je izvoljen s 55 glasovi.

Vsi imenovani poslanci pripadajo, razven g. Einspielerja, nemško-nacijonalni stranki. Marsikdo bode radovedno popraševal, kam je na Koroškem nakrat prišla liberalna stranka. Koroška je prej veljala za najbolj liberalno deželo, a zdaj je tam liberalna stranka izginila, kakor kača na zraku. Naj se nihče ne čudi! Ravno isti ljudje, ki so se prej imenovali »liberal«, so sedaj »tajč-nacijonal«. Samo ime je drugo, ljudje pa so isti. Dlaka je nova, osel pa stari!

—rn—

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje bander v Dobovi.

Dasiravno obhajamo postni čas, vendar je bila za nas druga postna nedelja polna veselja. Prišli so k nam vlč. g. dekan Henrik Verk blagosloviti treh cerkvenih ban-

der. Prvi dve banderi, vredni 180 gld., sta iz rudečega damasta, na vsaki strani z na platno slikanimi podobami. Nabrali smo denar pri velikonočnem izpraševanju. Prvo bandero je fantovsko, drugo dekliško. Vsako pa je tako lično, da lepše ne more biti. Kar me je pa posebno zanimalo, sta lepa križa, ki sta še iz 16. stoletja; umetnik nam ju je v ognju pozlatil in tako smo od svojih starih bander ohranili majhno, pa za umetnost cerkveno velike vrednosti pomenljivo stvar.

Toda tudi šolska mladina je imela ta dan svojo slavnost. Ker je bila šolska zastava že vsa strgana, umazana, ni sodila več svojemu namenu. Zavoljo tega so pridni šolarji in šolarice na prizadevanje svojega g. kateheta zbirati začeli za svojo novo šolsko zastavo. In glej, s pomočjo nekaterih drugih dobrotnikov smo spravili 40 gld. skupaj, ter si naročili lepo fino bandero iz belega damasta. Na tej zastavi je sv. Alojzij, patron učeče se mladine in nebeška kraljica Marija, na platno slikana, tako milo, krasno in okusno, da se mora človek v resnici čuditi umetniku, da more tako duha vdihniti mrtvi stvari.

Posebno smo bili željni slišati č. g. dekana v naši cerkvi; kajti odkar so dekan na Vidmu postali, niso še imeli priložnosti pridigovati na Dobovi. Govorili so: Kaj pomeni cerkveno bandero? Spominja nas 1. prisege, katero smo storili pri sv. krstu, odpovedati se grehu in služiti Bogu; 2. pa nas spominja hvaležnosti, da smo to podarili Mariji za spomin; 3. kakšno naj bode naše življenje, da bode ta spomin Marija od nas sprejela. Slišali smo g. dekana prvikrat v naši veliki cerkvi. Ljudstvo je neizrečno pazljivo poslušalo govor, ki je bil primerno izbran sedanjim razmeram. Beseda, ki je prišla iz srca, šla je k srcu. Glasno ihtenje malih otročičev in odraslih je pričalo, da so naš g. dekan zares popularen govornik, misijonar v pravem pomenu. Dobro vedó udariti na najtanjšo struno človeškega srca ter pridobiti hitro tudi še tako mlačnega kristijana na boljšo pot. Ako povem še, kako lepo, ubrano so peli šolarice in šolarji to nedeljo pri službi božji in kako lepo jih je spremljal g. nadučitelj Pirc z orgljami, moramo reči, da ni bilo kmalu kedaj v naši cerkvi takega duhovnega veselja.

Gospodarske stvari.

Skrb za travnike spomladi.

»Kadar v spomladi pade majhen sneg«, pravili so še stari ljudje, »takrat je to za travnike in pašnike, kakor gnoj za njive«. S tem so že najbolj priprosti kmetje prepričani, kolike vrednosti je za travniške rastline vlaga ali mokrota. Zlasti ima ona od snega to prednost, da zemljo povsod enakomerno napoji, kar je zlasti v strminah veliko vredno, med tem ko dež le prenaaglo steče v doline. To se pa tudi kmalu vidi, ker za pomladnim snegom je vsaka rastlina vse prenovljena in z dvojno močjo začne poganjati.

Kadar dobrotno nebo rosi spomladi toliko potrebno mokroto, takrat je čas, da se tudi kmet spomni svojih travnikov. Ne bom mu priporočal v ta namen umetnih gnojil, ker vem izkušnje, da to stane več ali manj denarja, da pa na njegovo piclo možno se le prerado zanaša mnogo drugih potreb. V obče mu hočem pokazati tri najnavadnejše pomočke, zboljšati travnike, kateri ga ne stanejo dosti družega, nego — skrbi in to največ takrat, kadar v poznej jeseni ali spomladi dežuje!

Prva in glavna skrb bodi vsakemu kmetu, kam odteka iz njegovega dvorišča gnojnica. To napeljavaj z jarkom, kakor daleč moreš okoli po vrtu in dalje na

travnike. Bog varuj, ta najcenejši in najuspešnejši pripomoček zanemarjati, da se pusti gnojnice teči naravnost v kako strugo! Kadar nastane deževje, da je gnojnice odveč, naj se ona napeljava po plitvih jarkih sedaj na jedno in potem na drugo planoto, zlasti tje, kjer raste najslabša trava. Ne sme se takrat gröziti kmetu, iti v dežju z motiko uravnavat in pravilno napeljevati vode po narejenih jarkih. Kaj bode dosegel s takšnim napeljevanjem gnojnice, prepričal se bode kmalu, da bode imela trava dvojno rast. Torej dragi kmetič, pazi najprej na umno porabo gnojnice!

Ker pa seveda ta ne more teči po celém travniku in senožetih, treba misliti na drugo sredstvo. Ako je na zemljišču kaj studencev ali malih potokov, je temu lahko pomagati. Od vsakega, tudi najmanjšega studenca bodi napeljan jarek po travniku, da daje vlago rastlinam, mesto da bi se pri njega izviru nabirala mokrota in delala močvirje. Ali to še ni zadosti. Pri vsakem studencu napravi umen kmet primerno jamo, v katero zapelje gnoj, okoli katerega naj teče voda, da izpiraje ga, nese rodovitnost po jarku daleč tje po senožetu. Večkrat, zlasti ob deževju, treba je gnoj v jami premešati, da se izpere in porabi vsa njegova redilna moč.

Koder pa ni gnojnice in studencev, kaj pa tam? Ni prav vedno jedno pesem peti, nasprotno pa je res, da se dobro blago nikdar ne prehvali. Velikokrat se je že priporočal za travnike pepel, zlasti tam, kjer se z drugimi gnojili ne more blizu. Tako ga lahko mirne vesti priporočam tudi jaz, samo da mu k rabi priložim nekaj opazk.

1. Mora se paziti, da je pepel suh, nov ali dobro ohranjen. Pomniti je, da kadar pride pepel v dotiko z mokroto, izgubi svojo moč, enako milu, s katerim je tudi v zlahti. Moker ali vlažen pepel se ne loči od prsti, ker je že izgubil svojo redilnost — lug.

2. Treba ga je nasejati, kadar so tla prazna, ko ni rastlin, da more njegova moč do korenin zelišč. Torej velja v poznej jeseni, v spomladi, ali pa kadar se je seno ravno spravilo s travnika. Vsikdar pa naj se naseja med dežjem! Le ako bode nova mokrota splahnila nasejani pepel kmalu v zemljo, imelo bode to sredstvo dovoljen uspeh. Od luga, ki ga tako nareja pepel, pognala bode trava mnogo gostejša, zlasti pa bode se oživila ondi rudeča »divja detelja.«

Toliko bodi priporočeno kmetom o hribih za oskrbovanje travnikov spomladi, kadar ni več časa ali pa sploh ni prilike za — gnojenje. Le to, ako je mogoče, naj se vrši vselej v jeseni, da zimska mokrota splahne gnojna redilnost v tla. Pohorski.

Sejmovi. Dne 26. marcija v Dobovi, na Bizeljskem in Teharjih. Dne 27. marcija na Podplatu, v Slov. Gradcu in Celju (tudi za konje). Dne 29. marcija pri Sv. Ani na Nemškem. Dne 1. aprila na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 2. aprila v Artičah.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Ali pojdemo voliti) prihodnjo soboto slov. volilci v južnoštajarskih mestih in trgih? Na vsak način! Kdor ostane doma ali potegne z nemčurji, naj si na čelo zapiše: »Narodni izdajica!« S temi besedami nas je navduševal »Slov. Gosp.« v št. 11, da se tudi Slovenci v mestih in trgih udeležimo volitve, da pokažemo, da še živimo. Trg Središče je s 93 glasovi rešil svojo čast, — slava Središčanom! Tudi Ljutomer je oddal 50 narodnih glasov za dr. Rosino. A sramotno je, da se je pri nas oddalo samo 19 glasov za narodnega

kandidata! Narodnjaki! Ste-li spali ta dan čez poldan? Slišali smo, da so izostali možje od volitve, ki drugače zvonec nosijo ali bi ga vsaj radi nosili! Kaj je temu uzrok? Narodna mlačnost na eni in narodna enostranska prenapetost na drugi strani. Obžalovati se mora, ako se olikani (?) Slovenec nad svojimi sorojaki ob času volitve maščuje s tem, da od volitve izostane samo zato, — ker ni prodiral s kandidaturom Hribarjevo! Je-li to slovenski značaj? In take vrste narodnjaki se predrznejo napadati pri vsaki priliki svoje sorojake, ako ne trobis v njihov rog? Ta slučaj si bomo zapomnili za prihodnost! »Kdor maslo na glavi nosi, naj ne hodi na solnce —«, tako ali enako svetujemo tudi onemu olikanemu (?) Slovencu na Ptuj, da prilično ne zve še kaj »b o l j m a s t n e g a« za svoj »neomadeževani« značaj! Za danes dosti. Hvala pa vsem tistim narodnjakom, ki so storili svojo dolžnost! V prihodnje bi se priporočali pred volitvami vsaj kakošen pogovor itd., da vsaj vemo, pri čem smo; sedaj smo šele v zadnjem trenutku morali zvedeti, da se Slovenci volitve vendar udeležimo.

Iz Celja. (Žrtev nemčurske brutalnosti.) Dne 14. marcija smo izročili materi zemlji moža, kateri je sicer zadnja leta tiho in skromno živel na svojem posestvu na Ostrožnem pri Celju, a naš pokojnik, Franc Krašovec, pozlatar, je že pred mnogo leti krepko in ponosno vihtel v nemčurskem mestu Celje našo narodno zastavo ter vsikdar in povsod neustrašeno se boril za narodno pravo. In tega moža ni več med nami. Smelo rečem, uničilo ga je celjsko barbarstvo. Kaj pa je zakrivil naš pokojnik, da se je nad njim toliko raztogotila celjska drhal? Ničesar drugega ni povzročil, kakor samo svojih državljanskih pravic se je hotel poslužiti in to je bilo ob času volitve volilnih mož V. kurije v okolici celjski. Šel je namreč voliti, ali ko je razkačena socijaldemokratska četa vidila, da vkljub vsem grožnjam voli le katoliške može, ga začnejo suvati, po tleh valjati in neusmiljeno pretepavati, da ga vsled tega zadene kap. On si je seveda iskal pravice pri sodnji, katero je tudi deloma dobil pri obravnavi dne 12. marcija, a ker so se mu zločinci tako v obraz lagali in rogali, se je on tudi zjezil in tukaj ga zadene kap drugokrat. Tedaj pa ni bilo več rešitve za njega; kajti nekoliko ur potem je zdihtnil svojo blago dušo. Da je bil rajni res priljubljen pri celjskih Slovencih, pričal je najbolj njegov pogreb, katerega so se udeležili vsi narodni krogi; na krsto sta položili vence čitalnica in slovensko obrtno društvo, pevsko društvo pa mu je zapelo dve nagrobnični. Sveti mu večna luč!

Iz konjiškega okraja. (Krivica in slab zgled.) K volitvi dne 12. marcija nas je v Konjice prišlo 45 možev, 39 Slovencev in 6 takih, ki se štejejo med Nemce. Če se tudi nič ne drži na krščansko pravičnost, bi moral vsak vedeti po zdravi pameti, da bi se pri taki volitvi morali skoro sami Slovenci voliti v komisijo, komisar dr. Poigger je pa zvolil 4 Nemce. To je menda socijaldemokratska pravičnost. — Da bi Slovenci še bolj jezili, je prinesel seboj samo nemške postave. Te je potem nemški predsednik tako grdo na slovensko prestavljal, da se vrabeu studi. Rekel je n. pr.: Forzicender ima dolžnost povidati, komu je drlaubano voliti. Tistemu je drlaubano, ki je 24 let nazaj položil itd. Potem je še debeli spak pristavil, da je sramota, če ne zna vsak izmed nas nemško. — Ni tako res, ampak to je sramota, če pride človek k nam kruha jest, pa je prenemaren, da bi se slovensčine naučil. — Pri drugi volitvi, dne 17. marcija ni komisarju enako dobro izteklo. Trije Nemci so prišli prepozno. Pri njihovih imenih je imel komisar 2 črki: d. n. Ne motimo se, da pomenita deutsch-national. Bili bi ti trije gotovo v komisijo voljeni, pa so bili »sala-